

REC'D SEP 27 1977

N.Y. PUBLIC LIBRARY KP EXCH
 DIV. 8
 GRAND CENTRAL STA.
 P.O. BOX 2231
 NEW YORK, NY 10017

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
 AMERIKOJE ORGANAS

NO. 13

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1977 m. rugsėjo-September 9 d.

70-ieji metai

GAUTI NAUJŲ NARIŲ SĖKMINGAS SLA VAJUS TĖSIAMAS

Nuo 1977 metu sausio 1 d., iki
 1977 m. rugsejo 1 d. 53 SLA organizatoriai i SLA
 irase 192 narius, kuriu bendra apdraudos suma — \$284,450.

Kuopa	Vardas ir pavardė	Narių skaičius	Apdraudos suma					
1. 99 & 126	Liucija Sperauskas	24	\$ 26,800	31.	168	Valerie Stadalninkas	2	2,500
2. 322	Antanas Tveras (Chicago, Ill.)	18	32,000	32.	297	A. W. Dėdinas (Greenfield, Mass.)	2	2,000
3. 43	Alfonsas Baika (So. Boston, Mass.)	17	22,500	33.	308	Antanas Andriulionis (Brookline, Mass.)	2	3,000
4. 63	Anna Vysther (Chicago, Ill.)	10	14,000	34.	342	Barbora Kaziūnas (Easton, Pa.)	2	2,000
5. 75	Juozas Gedmintas (Los Angeles, Cal.)	10	18,000	35.	352	E. Jodinskas (Detroit, Mich.)	2	3,000
6. 136	Kazys Gaižutis (Cleveland, Ohio)	6	9,000	36.	353	Gertrude Dargis (Pittsburgh, Pa.)	2	2,000
7. 192	Helen Kerr (New Kensington, Pa.)	6	9,000	37.	7	Nelly Bayoras (Pittston, Pa.)	1	1,000
8. 1	A. J. Agurkis (Edwardsville, Pa.)	5	8,000	38.	9	Nellie K. Lawrence (Cuyahoga Falls, Ohio)	1	1,000
9. 228	Vyto Uznyš (Chicago, Ill.)	5	16,500	39.	38	S. Narkėliūnaitė (Brooklyn, N. Y.)	1	1,000
10. 23	Ann C. Benedict (Shenandoah, Pa.)	4	5,000	40.	40	John Drasutis (Pittsburgh, Pa.)	1	1,000
11. 25	Anne Poshkus (Stoughton, Mass.)	4	7,000	41.	42	Jonas Bartaška (Grand Rapids, Mich.)	1	1,000
12. 73	Viola A. Stanny (Pittsburgh, Pa.)	4	13,000	42.	42	Stanley K. Balsys (Grand Rapids, Mich.)	1	1,000
13. 90	Martha T. Leeson (Bridgeville, Pa.)	4	5,000	43.	122	Charistine Austin (Chicago, Ill.)	1	1,000
14. 313	Anastasia H. Mikuzis (Chicago, Ill.)	4	5,000	44.	134	Helen Buchinskis (Chicago, Ill.)	1	1,000
15. 368	Ramūnas Brakas (New York, N. Y.)	4	6,000	45.	185	Ona Juodvalkis (E. Chicago, Ind.)	1	2,000
16. 14	Paul Shukis (Cleveland, Ohio)	3	5,000	46.	211	Mary Ramanauskas (Mahanoy City, Pa.)	1	1,000
17. 17	Jonas Platkauskas (Brockton, Mass.)	3	6,000	47.	212	E. Glemboski (Kenosha, Wis.)	1	1,000
18. 57	Vytautas Mačys (Worcester, Mass.)	3	3,000	48.	275	J. Stockunas (Springfield, Ill.)	1	2,000
19. 133	Anna Manson (So. Milwaukee, Wis.)	3	3,000	49.	301	Alfonsas Kizlaitis (Cicero, Ill.)	1	2,000
20. 236	Ona Indrelė (Toronto, Canada)	3	3,000	50.	322	Jonas Sermuksnis (Chicago, Ill.)	1	2,000
21. 322	Leokadija Tveras (Chicago, Ill.)	3	6,000	51.	335	Bronė Spūdis (Brooklyn, N. Y.)	1	1,000
22. 333	Benjamin Čeponis (St. James, L. I., N. Y.)	3	4,000	52.	352	Ignas Kaunelis (Detroit, Mich.)	1	1,000
23. 374		3	3,000	53.	353	Bernice Weber (Pittsburgh, Pa.)	1	1,000
24. 9	F. A. Baldauskas (Cuyahoga Falls, Ohio)	2	4,000			Viso	192	\$284.450
25. 30	Anna Zorskas (Scranton, Pa.)	2	3,000			Sekantieji organizatoriai prirašė dar Draugybės narių su Accidentale apdrauda: 75 Kuopa J. Gedmintas ——— 2 Los Angeles, Cal. 267 Kuopa V. Grabliauskas ——— 3 Wyoming, Pa.		
26. 40	Anna Ott (Pittsburgh, Pa.)	2	3,000			Viso Draugybės narių su Acc. apdr. įrašyta 5		
27. 56	Edward Lazauskas (Penn, Pa.)	2	4,000					
28. 72	J. Šarapnickas (Hamilton, Ont., Canada)	2	1,150					
29. 87	Stasys Pangonis (So. Omaha, Nebr.)	2	2,000					
30. 135	W. E. Norton (Philadelphia, Pa.)	2	2,000					

The campaign for new members is still in progress and will continue until further notice.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
nevelčiau, kaip prieš savaitę laikraščio numerui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje svarbieji reikalai

POVILAS P. DARGIS
SLA Prezidentas

Besirūpindami mūsų broliškosios organizacijos ir jos narių gerove, nuolatos turime neišleisti iš dėmesio **Susivienijimo** stiprinimo naujomis jėgomis. Tam reikalui naudojame visus būdus ir priemones, tarp kurių didelės reikšmės turi naujų narių įrašymo **Vajai**. Per kelis metus turėjome "Naujosios Aušros" Vajų. Tam Vajui mes buvome suteikę kilnų pavadinimą, tuo norėdami atžymėti tautinio atgimimo laikraščio sukaktį, o kartu pagerbti anų laikų patriarchus, kurie savo jėgas ir gyvenimą atidavė lietuvių tautai. Aušrininkai dr. J. Basanavičius ir dr. J. Šliūpas, tapdami **SLA Garbės Nariais**, tuo pačiu įpareigojo mus dirbti lietuvybei ir telkti jėgas patriotiniams darbams. Tokius siekius turėjome vykdydami virš minėtąjį Vajų, tokių tikslų laikysimės ir ateityje.

Vėliau turėjome keletą kitų Vajų, jų tarpe Susivienijimo 90-ies metų gyvavimo Sukaktuvinį, na, o dabar turime **Specialų Vajų** suteikiantį 45% nuolaidą.

Visų mūsų darbų pasisekimas parėjo ir dabar pareis nuo organizacijos narių, kuopų, jų valdybų ir veikėjų. Tai tiesa, kurios netenka įrodinėti. Didesnis klausimas buvo ir tebelieka, kaip visus išjudinti ir įtraukti į organizacijos veiklą. Džiaugiuos, kad turime visą eilę veiklių vyrų ir moterų, kurie dideliu pasišventimu dirba organizacijai, ir jų pastangomis sulaukiame gražių vaisių.

Norėčiau, kad mūsų tarpe būtų daugiau tokių idealistų. Mes turėtume sekti jų pavyzdžiu jų pasiaukojimu ir daugiau pasišvęsti organizacijos reikalams. Taigi, manau, kad kiekvienas mūsų turime parodyti daugiau darbo, ypač Vajaus veikloje. Dar kartą, nuoširdžiai kviečiu visas SLA kuopas padėti daugiau pastangų narių skaičiui padidinti. Mūsų bendra talka šio Vajaus metu gali žymiai padidinti Vajaus laimėjimus.

NARIŲ IŠLAIKYMAS

"Tėvynėje" ne kartą minėjau, jog organizacijai svarbu ne tik gauti naujų jėgų, bet turime nemažiau rūpintis esamuosius narius išlaikyti savo tarpe. Jų netenkame ne vien natūraliai (nariui mirus), bet ir dėl kitų priežasčių. Turiu mintyje iš organizacijos paties nario noru pasitraukimą. Nors tokių turime nedaug, tačiau prieš narių iš organizacijos pasitraukimą tenka kovoti. Pirmoje eilėje su taip vadinamo "Cash Surrender" reiškinio, tai yra kada narys susigalvoja atsiimti savo paliudijimo piniginę vertę. Tuo atveju narys save išsibraukia iš organizacijos, netenka naudingos apdraudos ir nustoja kitų vertingų privilegijų. Todėl kiekvienam nariui patartina—

NEIMK "CASH SURRENDER"

Atsiimantieji paliudijimo piniginę vertę dažnai sako, kad tai padaryti juos verčia netikėtai iškilę medžiaginiai sunkumai. Tokiais atvejais nariui yra geriau pasiskolinti SLA organizacijoje, įkeičiant apdraudos paliudijimą. Tokia paskola galima padengti duokles ir tuo išsaugoti savo narystę bei turimą apdraudą. Atsiėmus "Cash Surrender," ateityje, jei norėsite grįžti, jau būsite vyresni amžiumi ir jau jums teks mokėti didesnes duokles.

Gali būti ir kitokių sunkumų narystei atnaujinti, pavyzdžiui, pablogėjęs sveikatos stovis, tuo tarpu paskola paimta iš pačios organizacijos duoklėms apmokėti pilnai apsaugo visas nario teises, tą pačių duoklių mokėjimą ir garantuoja apdraudos gavimą nelaimėi atsitikus.

Nors tai reti atsitikimai, bet nariams svarbu žinoti, kaip yra geriau tokiais atvejais pasielgti. Susivienijimas narių reikalus tvarko jiems palankiausiu būdu ir saugo jų teises. Abejojantiems kaip tik turime tą pilnai nušviesti ir išaiškinti. Manau, kad savo teisių geresnis supratimas kiekvieną narį daugiau suartins su organizacija ir išlaikys svyravimus tų, kurie galvoja pasitraukti, ar pasilikti.

Todėl kalbant apie organizacijos stiprinimą, mes siekiame ne tik gauti naujų narių, bet ir išlaikyti turimuosius. Tai mūsų visų, o ypač kuopų ir jų Valdybų pareiga.

EIKIME PLANINGAI—LIETUVAI IŠLAISVINTI PAGELBĖSIME

Kongresmanas Robert K. Dornan, republikonas iš California pareiškė: "JAV vyriausybė turi imtis reikiamų žygių pajudinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos byloms iš mirties taško, vienu ar kitu būdu priversdama sovietus iš tų kraštų pasitraukti.

Mes, amerikiečiai, jau seniai turėjome tai padaryti. Minėtu klausimu įnešu į JAV kongresą H. Con. Res. 278 rezoliuciją. Netrukus įnešiu tokio pat turinio kitą rezoliuciją, prie kurios, kaip autoriai, prisijungs ir eilė mano pakviestųjų įstatymų priėmėjų. Pažadu jums padaryti viską, kas tik but įmanoma, kad tie kraštai iš Sovietų Sąjungos vergijos būtų išlaisvinti.

Jis buvo pernai išrinktas, vietoj kongresmano A. Bell, kuris nebekandidavo. Kongresmanas R. K. Dornan, prieš išrenkant jį į JAV kongresą, turėjo savo televizijos programą ar eilę radijo programų Vakarinėje JAV daly.

"Tuoj po antrojo pasaulinio karo turėjome priversti sovietus pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Kodėl to nepadarėm? Dėl to kaltę turi prisiimti tuometinė mūsų krašto vyriausybė. Praeitieš nebesugrąžinsim. Darykim tai, kas įmanoma. Sovietai jokių teisių neturi į Baltijos kraštus, ir mes turim juos iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos priversti pasitraukti. Inešu stiprią ir detalią H. Con. Res. 304 rezoliuciją, aiškiai nurodydamas, kokių žygių mūsų krašto vyriausybė turėtų imtis Baltijos kraštų bylos reikalui. Daug kalbame apie žmogijos teises (human rights), bet Lietuvai, Latvijai ir Estijai reikia pilnos laisvės ir nepriklausomybės. JAV vyriausybė turi ir privalo padėti tiems kraštams nepriklausomybes atgauti,"—taip Kongresmanas John W. Wydler (rep.-N. Y.), įnešdamas minėtą rezoliuciją pareiškė.

Įnešamųjų rezoliucijų skaičius didėja. Jis bus didinamas iki maksimumo. Juo daugiau rezoliucijų JAV kongrese tuo klausimu turėsime, juo bus lengviau vieną jų praveisti.

LIETUVOS LAISVĖS RĖMĖJŲ WASHINGTONĖ TURIME DAUG.

Ryšium su Lietuvos okupacijos sukaktimi ir prisimindami baisiasias birželio trėmimų dienas JAV Kongrese pasakė kalbas daug JAV senatorių ir kongresmanų, smerkdami okupantų priespaudą, žmogaus teisių laužymą ir pabrėždami Lietuvos teises į laisvę.

Ta prasme senate kalbėjo: sen. Ch. H. Percy (rep., Ill.), E. W. Brooke (rep., Mass.), H. Williams (dem., N. J.), H. H. Humphrey (dem. Minn.), C. Curtis (resp., Nebr.), R. Schweiker (resp., Pa.), D. W. Riegle, Jr. (dem., Mich.), H. M. Metzenbaum (dem., Ohio), H. Schmitt (rep., Ind.), R. Dole (rep., Kansas), Cl. P. Case (rep., N. J.), Edw. Kennedy (dem., Mass.).

Atstovų rūmuose pasisakydami už Lietuvos laisvę kalbėjo kongresmanai: Fr. Annunzio (dem., Ill.), S. Stratton (dem., N. Y.), J. M. Hanley (rep., N. Y.), E. J. Patten (dem., N. J.), A. Jacobs (dem., Ind.), P. H. Kostmayer (dem., Pa.), J. Moakley (dem., Mass.), W. R. Cotter (rep., Conn.), D. L. Cornwell (dem., Ind.), R. McClory (rep., Ill.), E. J. Derwinski (rep., Ill.), D. J. Flood (dem., Pa.), M. Price (dem., Ill.), J. Eilberg (dem., Pa.), Cl. Pepper (dem., Fla.), L. L. Wolff (dem., N. Y.), T. Corcoran (resp., Ill.), L. Coughlin (rep., Pa.), M. J. Rinaldo (rep., N. J.), J. H. Burke (rep., Fla.), J. J. Rhodes (rep., Ariz.), H. J. Hyde (rep., Ill.), Ch. J. Carney (dem., Ohio), J. A. Burke (dem., Mass.), G. Vander Jagt (rep., Mich.), R. F. Lederer (dem., Pa.), W. J. Hughes (dem., N. J.), P. W. Rodino (dem., N. J.), F. J. Fithian (dem., Ind.), J. J. Blanchard (dem., Mich.), N. F. Lent (rep., N. Y.), J. P. Addabbo (dem., N. Y.), R. A. Sarasin (rep., Conn.), R. A. Roe (dem., N. J.), G. N. Spellman (dem., Md.), J. G. Fary (dem., Ill.), R. H. Mitchell (rep., Ill.), R. N. Giaimo (dem., Conn.), J. A. LeFante (dem., N. J.), Chr. J. Dodd (dem., Conn.), M. Russo (dem., Ill.), G. Yatron (dem., Pa.), J. F. Kemp (rep., N. Y.), P. Findley (dem., Ill.), W. F. Goodling (rep., Pa.).

Kalbose jie visi skatino Jungtis prie Baltijos valstybių patriotų jų kovoje dėl laisvės, skatino Belgrado konferencijoje iškelti žmogaus teisių laužymą Baltijos kraštuose. Sen. Schweiker net pabrėžė, "Mes turime atnaujinti ryžtą daryti pastangas, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma."

Rezoliucijoms gauti daugiau paramos reikia eiti keliu, kuris būtų naudingas renkamojo asmens apylinkės ir JAV valstybės naudai.

Tam tikslui geriausia susisiekti su Amerikos Lietuvių Taryba.

Bendras Pabaltiečių komitetas Washingtonė, kurio pirmininku yra dr. K. Bobelis, o jį pavaduoja dr. J. Genys, dažnai posėdžiauja, rūpestingai gina Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalus Washingtonė. Ypač kongreso narius ir kitus valdžios žmones kontaktuoja komiteto reikalų vedėjas J. Bolsteins.

Rašykime laiškus ir prezidentui Carter, paremdami jo politiką ginančią žmogaus teises, skatinkime ginti pavergtųjų tautų teises. Dėkokime laiškais bei telefonais senatoriams, kongresmanams ir kurie gina Lietuvos reikalus vyriausybės žmonėms,

LANKĖSI PRIŠBOLŠEVIKINIŲ TAUTŲ PIRMININKAS

Dr. Anathole W. Bedriy, Prišbolševikinio tautų bloko pirmininkas, atvykęs iš New Yorko į Chicagą, aplankė Amerikos Lietuvių Tarybos būstinę. Painformavo, kad jų sąjūdžiui, sutrumpintai vadinamam ABN, pavyko pasiųsti savo korespondentą į Belgrade vykusius pasitarimus ir korespondentas galė-

jo sekti pasitarimų eigą.

Pranešė, kad ABN sąjūdžiui priklauso 14 tautybių ir jų kongresas šaukiamas spalio 22-23 d. Sheraton viešbuty Chicagoje. Dr. Bedriy Altoje turėjo pasikalbėjimą su dr. K. Bobeliu, pareiškdamas norą, kad tame prišbolševikinio tautų kongrese dr. K. Bobelis pirmininkautų.

1977 PENNSYLVANIA FRATERNAL CONGRESS

The 66th Annual meeting of the Pennsylvania Fraternal Congress will be held November 13, 14, 15, 1977 at the William Penn Hotel, 17th floor Convention Center, Pittsburgh, Pennsylvania. The theme for this years congress is "Fraternalism—Preserving the Future."

The 3-day congress will start off with registration from 1:00—4:00 P. M. on Sunday, November 13. During registration, delegates and guests are invited to view the various society displays which will be on exhibit throughout the Congress.

Sunday evening will be dedicated as "Family Life Night" in recognition of the National Fraternal Congress theme "Fraternalism is a Family Affair." Starting at 7:30 P. M. the General Assembly will be open to all Delegates, spouses, friends and members of local Fraternal Benefit Societies, free of charge. William J. Wenger, immediate past president of the 1977 National Fraternal Congress will be the Keynote speaker. A family life presentation in song and story form by Ann C. Oakes, entitled "If we only have Love" will be performed after Brother Wenger's address. A reception/social with cash bar and dancing will follow the General Assembly at 9:30 P. M. Sunday night.

The agenda for Monday, the 14th, will begin with a business session at 9:00 A. M. Committee reports will be read and the new Pennsylvania Fraternal Insurance Code (House Bill 207), of special interest to all Pennsylvania Fraternal Societies, will be discussed. A past-presidents luncheon meeting and F. I. C. luncheon meeting will follow at 12:00 noon. The second business session, starting at 2:00 P. M. will include continued committee reports and the nomination and election of officers.

A "Happy Hour," compliments of Thomas and Company, will provide a break from 6:00—7:00 P. M. The convention Banquet will begin at 7:00 P. M. (Cost will be \$15.00 per person). The main address will be given by the Honorable Robert Haberstroh, President Judge of Blair County, PA. The installation of officers will be followed with entertainment by the Pittsburghettes (Sweet Adelines).

The congress will wrap up on Tuesday, November 15th, with a business session beginning at 9:00 A. M. The Honorable William J. Sheppard, Insurance Commissioner, Commonwealth of Pennsylvania and James Ballew, Editor of the "Fraternal Monitor" will attend the congress as special guests and speakers.

The Pennsylvania Fraternal Congress includes 73 member societies with a total of approximately 900,000 members. It is the largest state fraternal congress in the United States.

**SLA VEIKEJAI PENNSYLVANIOJE SEKA SLA VAJAUS EIGA.NET
IR PIKNIKAUDAMI RŪPINASI VAJUMI.**

SLA veikėjas Vytautas Paulauskas su žmona Danute Lietuvių dienoje Lakewood parke.

SLA veikėja Nelė Bajorienė su savo giminaičiais Lietuvių dienoje, Lakewood parke, Pa. J. Valaičio nuotraukos

TĖVYNĖ, 1977 m. rugsėjo-September 9 d.

REIKALAUKIM LIETUVIAMS LAISVĖS!

Mažosios Lietuvos gyventojus, kurių didžioji dalis buvo mūsų tautos vaikai.

Okupuotoje Lietuvoje Stalino įpėdiniai ir dabar tūkstančius mūsų tautiečių laiko kalėjimuos, lageriuos ir tremty. Tačiau blogai yra ne vien šiem kankiniam. Mūsų tauta neturi, pasakytume, nė mažųjų žmogaus teisių: judėjimo laisvės, šeimos narių bendro gyvenimo teisės. Komunistinių kraštų: Lenkijos, Rumunijos, Jugoslavijos ir kt. gyventojai tūkstančiais lanko vieni kitus. Vyksta į Vakarus, priima svečius iš Vakarų. Tik komunistinė Rusija vos vieną kitą išleidžia. Tik ji beprasmiškai naikina savo aukas. Prisimena Lietuvos nepriklausomybės palaima. Tada važiuo kur kas norėjo. Mažutė Lietuva dėl to nesugriuvo. Nesugriūtų nė Rusija. Tai beprasmiškas lietuvių kankinimas.

1939 rugpiūčio 23 ir rugsėjo 28 nacinės Vokietijos Ribbentropas ir komunistinės Rusijos Molotovas pasirašė slaptus protokolus. Susitarta pasidalinti Lietuvą, Latviją, Estiją ir Lenkiją. Imperialistinės jėgos, bet ne teisingumas ir teisė laisvai ir nepriklausomai gyventi lėmė šių valstybių ateitį.

Neužilgo prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas milijonus vokiečių ir rusų klaikiuose kančiose palaidojo. Dvieju imperialistų karinė avantiūra palaidojo ir kitų tautų milijonus. Nacinė Vokietija nugalėta ir padalinta. Jos įpėdinė, Vakarų Vokietija, net po 33 metų karui pasibaigus, skaudžiai junta nacių žiaurumo pasekmes.

Komunistinė Rusija okupavo Lietuvą, Latviją, Estiją, dalį Lenkijos, Rumunijos. Rusina, naikina jų gyventojus. Išnaikino Rytų Prūsijos—

Greit pagelbėkim suimtiems

Reikalinga skubi pagalba Lietuvoje areštuotiems Antanui Terleckiui, Viktorui Petkui ir Maskvoje suimtam Feliksui Serebrow. Amerikos Lietuvių Taryba ragina lietuvių visuomenę siųsti laiškus bei telegramas Belgrado konferencijos nariui senatoriui Robert Dole, savo valstijos senatoriams ir kongresmanams ir Valstybės Departamento sekretoriui Cyrus Vance prašant jų užtarimo ir pagalbos. Laiškus ir telegramas siųsti šiais adresais:

Kongresmanams: The Honorable (Irašyt savo kongresmano pavardę)
House of Representatives
Washington, D. C. 20515

Senatoriams: The Honorable (Irašyt savo Senatoriaus pavardę)
United States Senate
Washington, D. C. 20510

The Honorable Cyrus Vance
Secretary of State
Department of State
2201 C Street
Washington, D. C. 20520

KELI LAIŠKŲ BEI TELEGRAMŲ PAVYZDŽIAI:

Human rights activists Viktoras Petkus and Antanas Terleckas have been recently arrested in Lithuania and Feliksas Serebrow has been arrested in Moscow for their patriotic activities. This is in direct violation of the Helsinki agreement. We sincerely ask for your support and assistance in requesting their immediate release from prison.

In direct violation of the Helsinki agreement, Viktoras Petkus and Antanas Terleckas in Lithuania and Feliksas Serebrow in Moscow, have recently been arrested for their activities on behalf of human rights. We appeal to you for your support and intervention to obtain their immediate release from Soviet imprisonment.

We have recently been informed that Viktoras Petkus, a member of the Lithuanian Group to Observe Compliance with the Helsinki Agreement, Antanas Terleckas a renowned human rights activist in Lithuania and Feliksas Serebrow in Moscow have been arrested for their activities on behalf of human rights. We sincerely appeal to you for your assistance and intervention to obtain their immediate release from Soviet imprisonment.

VLIKO SEIMAS FLORIDOJE

VLIKO seimą sudaro VLIKO partijų ir rezistencinių organizacijų deleguoti atstovai (po tris). Be jų, patariamuoju balsu, gali dalyvauti Lietuvos Diplomatines tarnybos, VLIKO tarybos bei valdybos, Tautos Fondo valdybos, Lietuvos Laisvės komiteto bei Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Europos tautų seime, Pasaulio LB ir ALT valdybų nariai. Be to, seime gali dalyvauti VLIKO valdybos ar seimo atstovų kvieštieji asmenys. Paprastai seime

dalyvauja apie 80 asmenų, neskaitant vietos lietuvių-svečių.

Pagal tradiciją, VLIKO seimas vyksta vis kitoj vietovėj. Be New Yorko, posėdžiauta Bostone, Clevelande, Chicagoj, Detroit, Washington, Toronte. 1977 seimą VLIKO valdyba nutarė šaukti St. Petersburg, Floridoj gruodžio 3-4. Prel. J. Balkūnas, kuris žiemos mėnesiais gyvena Floridoj, yra sutikęs sudaryti komiteta seimo paruošiamiesiems darbas atlikti.

ISMOKAMOS APDRAUDOS

1977 m. liepos 2 d.
Elena Brakna, 3 Kp. Elizabeth, N. J., gimusi Wilkes-Barre, Pa. Prie SLA prisirašė 1928 m. spalio 14 d., mirė 1977 m. birželio 8 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui Joseph Brakna.
Viso: \$2,500.00

1977 m. liepos 16 d.
Sophie Zurba, 63 Kp. Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1934 m. balandžio 6 d., mirė 1977 m. gegužės 31 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Helen Rubinai.
Viso: \$2,500.00

1977 m. liepos 16 d.
Helen Kreger, 217 Kp. Chicago, Ill., gimusi Harrisburg, Ill. Prie SLA prisirašė 1944 m. balandžio 2 d., mirė 1976 m. rugsėjo 30 d. Apdrauda išmokėta velionės broliui Felix Kamendulis.
Viso: \$2,500.00

1977 m. liepos 16 d.
Sophie Zurba, 63 Kp. Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1934 m. balandžio 6 d., mirė 1977 m. gegužės 31 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Helen Rubinai.
Viso: \$2,500.00

1977 m. liepos 16 d.
Joseph P. Waskel, 87 Kp. Omaha, NE, gimęs Omaha, NE. Prie SLA prisirašė 1940 m. gegužės 3 d., mirė 1977 m. birželio 10 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Eleanor Waskel.
Viso: \$1,801.00

1977 m. liepos 16 d.
Kazimiera Jakubka, 134 Kp. Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1923 m. lapkričio 18 d., mirė 1977 m. birželio 6 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Ann Kuelczo.
Viso: \$1,801.00

1977 m. liepos 16 d.
Rose Messar, 208 Kp. Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1926 m. birželio 2 d., mirė 1977 m. vasario 8 d. Apdrauda išmokėta velionės dukterims: Dolores Messar-Flint ir Alda Messar-Ambrose.
Viso: \$1,801.00

1977 m. liepos 16 d.
Anna Bicken, 248 Kp. So. Norwalk, CT., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. lapkričio 10 d., mirė 1974 m. liepos 1 d. Apdrauda išmokėta John J. MacDonald, Natural Guardian of Karen, Kelly and Kyle MacDonald, Minor.
Viso: \$1,801.00

1977 m. liepos 23 d.
Juozas Balčiūnas, 11 Kp. Waterbury, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. rugpjūčio 3 d., mirė 1977 m. birželio 18 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Pranei Balčiūnas.
Viso: \$1,700.00

1977 m. liepos 23 d.
Kazys Degutis, 14 Kp. Cleveland, Ohio, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. balandžio 3 d., mirė 1977 m. liepos 7 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Anna Degutis.
Viso: \$1,700.00

1977 m. liepos 23 d.
Juozas Agurkis, 35 Kp. Wilkes-Barre, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1917 m. gegužės 15 d., mirė 1977 m. birželio 30 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Rose Agurkis.
Viso: \$1,550.00

1977 m. liepos 23 d.
Ona Yenush, 49 Kp. So. Boston, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1939 m. gegužės 1 d., mirė 1976 m. gruodžio 11 d. Apdrauda išmokėta velionės vaikams: Lillian P. Stepanski ir Leonard P. Yenush.
Viso: \$1,550.00

1977 m. liepos 23 d.
Mary Bakūnas, 285 Kp. Linden, N. J., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1918 m. lapkričio 18 d., mirė 1977 m. birželio 21 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Alphonse A. Bakūnas.
Viso: \$850.00

1977 m. liepos 23 d.
Antanas Vaičaitis, 322 Kp. Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1966 m. gruodžio 31 d., mirė 1977 m. liepos 14 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Bernice Vaičaitis.
Viso: \$58,793.00

1977 m. liepos 23 d.
Antanas R. Vismantas, 217 Kp. Chicago, Ill.
Regina Reikalas, 322 Kp. Chicago, Illinois.
Viso: \$20,283.00

ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1977 m. liepos 2 d.
Antanas R. Vismantas, 217 Kp. Chicago, Ill.
Viso: \$64,404.00

1977 m. liepos 23 d.
Regina Reikalas, 322 Kp. Chicago, Illinois.
Viso: \$20,283.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1977 m. liepos 2 d.
O. Vasiliauskienė, 43 Kp., So. Boston, Mass. už 5 sav. ir 6 d.
P. Evanauskienė, 57 Kp., Worcester, Mass. už 12 sav.
V. Shilkaitis, 125 Kp., Melrose Park, Ill. už 3 sav. ir 1 d.
Viso: \$103.55

1977 m. liepos 30 d.
A. Lileikis, 43 Kp., So. Boston, Mass. už 10 sav. ir 5 d.
M. Chapulis, 77 Kuopa, Rockford, Illinois už 12 sav.
Viso: \$238.00

Nuo šių m. pradžios bendrai iš viso: **\$2,971.87**

ISMOKAMOS APDRAUDOS

1977 m. rugpjūčio 6 d.
Antanas Vitkus, 3 Kp. Elizabeth, N. J., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1961 m. gruodžio 30 d., mirė 1977 m. birželio 18 d. Apdrauda išmokėta velionio giminaitei Elizabeth Adams-Augustis.
Viso: \$1,166.00

1977 m. rugpjūčio 13 d.
Joseph Keris, 5 Kp. Plymouth, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1913 m. sausio 26 d., mirė 1977 m. rugpjūčio 1 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Margaret Keris.
Viso: \$1,166.00

1977 m. rugpjūčio 13 d.
Constance Skrabutėnas, 63 Kp. Chicago, Ill., gimusi Mahanoy City, Pa. Prie SLA prisirašė 1915 m. gruodžio 12 d. papildomai apdraudą papildino 1941 m. gegužės 1 d., mirė 1977 m. liepos 6 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Frances Mitchell.
Viso: \$1,700.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Bruno D. Patrick, 31 Kp., Lewiston, Me., gimęs Lewiston, Me. Prie SLA prisirašė 1939 m. sausio 2 d., mirė 1977 m. liepos 31 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Geneva F. Patrick.
Viso: \$1,700.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Elzbieta Klimienė, 43 Kp., So. Boston, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1919 m. sausio 6 d., mirė 1977 m. liepos 28 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui William-Klimui.
Viso: \$1,700.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
John Golding, 142 Kp., New Haven, Ct., gimęs Worcester, Mass. Prie SLA prisirašė 1961 m. lapkričio 20 d., mirė 1977 m. liepos 20 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Olga Golding.
Viso: \$1,700.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Stanley Nutautas, 260 Kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1950 m., sausio 1 d., mirė 1977 m. birželio 15 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Onai Nutautas.
Viso: \$1,700.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Stefanija Raczkowski, 216 Kp., Erie, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1950 m. spalio 7 d., mirė 1977 m. liepos 9 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Joan Prawdzik.
Viso: \$1,700.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Bernice E. Laurinaitis, 299 Kp., Rumford, Me., gimusi Rumford, Me. Prie SLA prisirašė 1962 m. sausio 22 d., mirė 1977 m. gegužės 18 d. Apdrauda išmokėta velionės broliams: William L. Laurinaitis, Stanley W. Laurinaitis, Joseph W. Laurinaitis ir Drank P. Laurinaitis.
Viso: \$58,793.00

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Bruno D. Patrick, 31 Kp., Lewiston, Me., gimęs Lewiston, Me. Prie SLA prisirašė 1939 m. sausio 2 d., mirė 1977 m. liepos 31 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Geneva F. Patrick.
Viso: \$1,700.00

Jule Gedvilienė, 342 Kp., Easton, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. lapkričio 1 d., mirė 1977 m. liepos 12 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Charles Gadwell.
Viso: \$2,745.00

Nuo 1977 metų pradžios bendrai iš viso: **\$64,404.00**

ISMOKAMOS TAUPOMOSIOS APDRAUDOS

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Rimantas A. Zemaitis, 278 Kp., St. Catharines, Ont., Canada.
Viso: \$21,283.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1977 m. rugpjūčio 13 d.
M. Klimas, 3 Kp., Elizabeth, New Jersey už 12 sav.
V. Uleckas, 64 Kp., Baltimore, Maryland už 6 sav. ir 3 d.
D. Navakauskienė, 124 Kp., Hartford, Conn. už 7 sav. ir 5 d.
Viso: \$220.76

1977 m. rugpjūčio 27 d.
Elena Brakna, 3 Kp., Elizabeth, New Jersey už 11 sav. ir 6 d.
S. Gofensienė, 17 Kp., Brockton, Mass. už 9 sav. ir 4 d.
O. Rakauskienė, 57 Kp., Worcester, Mass. už 11 sav. ir 6 d.
P. Vaitkienė, 124 Kp., Hartford, Conn. už 8 sav. ir 5 d.
Viso: \$257.08

Nuo šių metų pradžios iš viso: **\$3,449.71**

LIETUVOS REIKALAI KONGRESO STUDIJOSE

Washingtono sudarytoji Europos Saugumo ir bendradarbiavimo reikalams komisija, pravedusi plačius apklausinėjimus ir tyrimus, išleido mimeografofuotą pranešimą, skirtą kongreso nariams. "Report to the Congress of the United States on Implementation of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe: Findings and Recommendations Two Years After Helsinki." Čia įvairiose vietose primenama priespauda Lietuvoje, pvz. apie išmetimą 7 moksleivių iš Vienolio mokyklos Vilniuje už bažnyčios lankymą, Vatikano radio klausimą. Taip pat leidinyje supažindinama su Lietuvos Bažnyčios kronika.

Išleistas ir šio leidinio papildymas, su ilgais sąrašais žmonių, kurių Sovietų Sąjunga neišleidžia išvažiuoti pas savuosius į JAV. Įdėtos Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitų nusiųstos pavardės.

AMERIKIEČIAI-REDAKTORIAI ALTOS ISTAIGOJE

"Chicago Daily News" redakcijos štabo nariai Bill Clements ir Charles Nicodemus lankėsi Amerikos Lietuvių Tarybos centro istaigoje, kur jiems kun. J. Prunskis perteikė faktus apie lietuvių parodytą pasišventimą gelbstint žydus. Informacijos redaktoriams papildė ir kun. A. Stašys.

Alto centrą aplankė The New World vyr. red. A. E. P. Wall ir red. J. J. Kozak. Lydimi Altos sekr. kun. A. Stašio ir kun. J. Prunskio jie pamatė lietuvių įstaigą Marquette Parke bei susipažino su lietuviškais valgiais Neringoj.

REMIJA JAUNIMO ŽYGIJ WASHINGTONA

Bendras Pabaltiečių Komitetas Washingtone, kurio pirmininkas yra dr. K. Bobelis, vieną savo posėdį paskyrė aptarti Jaunimo žygiui į Washingtoną. Posėdžiui vadovavo dr. J. Genys, kuris, pavaduodamas dr. Bobelį, tam komitetui pirmininkauja. Buvo atvykęs ir Viktoras Nakas, Jaunimo žygio į Washingtoną komiteto pirmininkas, kuris plačiai painformavo apie planuojamas demonstracijas ir vykdomą organizacinį darbą. Bendro Pabaltiečių komiteto nariai tam žygiui šiltai pritarė, pažadėdami savo tautybių paramą. Posėdy dalyvavo ir kiti lietuvių jaunimo veikėjai: B. Zdanytė, J. Vaičiulaitis.

Baltarusijos lietuviai nyksta, o Šveicarijos Retoromanai klesti!

Prof. T. Ivanauskas, kilęs iš Baltarusijos TSR, ne vietinės reikšmės mokslininkas, ir būdamas įtakingas, drįso viešai protetuoti prieš rusinimą lietuvių tautinės mažumos Baltarusijoje. Kai jis kreipėsi į atitinkamas įstaigas Minske, reikalaudamas lietuviškų mokyklų atidarymo, jam atsakė, kad "čia tavo asmeniškasis išsigalvojimas." Vyko Baltarusijos lietuvių delegacijos tuo pačiu reikalu su pareiškimais, kuriuose būdavo iki 2000 parašų. Joms atsakymas jau buvo kitoks: "Dėl saujelės lietuvių mes mokyklų neatidarysime."

Kiek dabar yra Baltarusijoje lietuvių? Po karo jų liko mažiausia 50 tūkstančių. Dėl nepalankių gyvenimo sąlygų jų skaičius dabar sumažėjęs, bet ne tiek, kiek rodo vietinė statistika. Pagal 1959 metų gyventojų surašymo duomenis Baltarusijos TSR nerasta nė vieno lietuvių (?). Tik dabar Mokslo ir gyvenimo atrado jų tuomet buvus 8,4 tūkstančių (M ir G, 1972, Nr. 2). Pagal tuos pačius M ir G duomenis Ukrainos TSR 1970 metais lietuvių buvo 10,7 tūkstančių, o Baltarusijos TSR tik 8,1 tūkstančių (straipsnio autorius Adlys). Įdomu pastebėti, kad Adlys Ukrainoje rado daugiau lietuvių, negu Baltarusijoje.

Kiek iš tikrųjų dabar yra Baltarusijos TSR lietuvių, nežinome. Pagal neoficialius apskaičiavimus jų turėtų būti apie 30,000.

Lenkijoje lietuvių kultūra

Ar lietuvių "saujelė" turi teisę turėti mokyklas, kuriose jų vaikai būtų mokomi gimtąja kalba? Palikime nuosavy Tarybų Sąjungos konstitucijai, kuri šią teisę garantuoja, Pasvarstykime klausimą kitu atžvilgiu, būtent, pažūrėkime, kaip šis klausimas sprendžiamas kitose šalyse. Imkime pirmiausia kaimyninę socialistinę valstybę Lenkiją. Pagal oficialius Lenkijos duomenis Seinų-Suvalkų krašte gyvena 6 tūkstančiai lietuvių (iš tikrųjų jų ten yra daugiau). To krašto lietuviai turi pilną vidurinę mokyklą Punske ir keliolika aštuonmečių bei pradinė mokyklų (visuose lietuviškuose kaimuose veikia tik lietuviškos mokyklos). Seinuose veikia lietuvių visuomeninė kultūros draugija, Punske—dainų bei šokių ansamblis. Kai kurie kaimai turi savo chorus, prie mokyklų kaimuose yra lietuviškos bibliotekos-skaityklos. Kiek iš viso Lenkijoje yra lietuvių (jų yra Varšuvoje, Vroclave ir kituose miestuose), tikrai nežinome. Prie anų 6000 pridėkime dar 6000. Beveik visur, kur lietuviai Lenkijoje gyvena, veikia lietuvių visuomeninės kultūros draugijos skyriai, lietuviškos skaityklos, suorganizuota saviveikla, lietuvių kalbos pamokos. Lenkijoje lietuvių leidžia net du laikraščius. Aušra eina jau nuo seniau, o neseniai pasirodė Varnos.

Rytų Prūsijoje 25,000 lietuvių

Kodėl negalima pasekti socialistinės Lenkijos pavyzdžiu? Imkime kitą mūsų kaimyninį kraštą—Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį. Kaip jau minėta, senųjų gyventojų lietuvių Kaliningrado srityje po Antrojo pasaulinio karo nebeliko. Dabar ten gyvena lietuviai yra atvykęliai po karo. Pagal to paties Adlio duomenis (Mokslo ir gyvenimas, ten pat) Kaliningrado srityje dabar gyvena 25,000 lietuvių. Kokias lietuviškas įstaigas jie turi? Ogi—jokių! Jokių lietuviškų mokyklų, jokių kultūrinių įstaigų. Prieš kiek laiko švietimo ministras Gedvilas privačiai skundėsi: "Daug dėjų pastangų atidaryti lietuviškas mokyklas Kaliningrado srityje, bet nieko iš to neišėjo."

Lietuviai Latvijoje

Ta pati padėtis yra Latvijoje, kur pagal 1970 metų gyventojų surašymo duomenis gyvena 40,000 lietuvių.

Cia irgi jokių lietuviškų mokyklų ir jokių kultūrinių įstaigų nėra. Mėginta Rygoje atidaryti bent lietuvišką klubą, kur lietuviai galėtų poilsio metu susirinkti ir kultūringai praleisti laiką. Leidimas atidaryti tokį klubą negautas. Tuo tarpu prieš karą Latvijoje veikė tokios lietuviškos mokyklos: Rygoje—vidurinė mokykla (gimnazija), dvi mokyklos 4 klasių ir viena 7 klasių, o provincijoje trylikos mokyklų 4 ir 7 klasių. Negi dabar, esant tarybų valdžiai, mus skriaustų tikrieji broliai latviai? Aišku, kad direktyvos eina iš kitur. Lygiai kaip ir Baltarusijos lietuvių persekiojimas yra diriguojamas iš aukščiau, o ne vien Minsko valdžios darbas.

Daugiatautės valstybės

Kaip reiktų tvarkyti kalbų reikalus daugiatautėse valstybėse (Tarybų Sąjunga yra daugiatautė valstybė), gali parodyti Šveicarijos pavyzdys. Visiems gerai žinoma, kad Šveicarijoje gyvena 4 oficialios (valstybinės) kalbos: vokiečių, prancūzų, italų ir romansch.—retoromanai, kurios kalba, 1937 metais, pripažinta irgi valstybine. Šveicarijoje yra keturios valstybinės kalbos.

Kas tie retoromanai ir kiek jų Šveicarijoje yra?

Retoromanai yra keltų giminės tauta, kuri prieš 2000 metų buvo Romos užkariauta, vėliau germanizuota ar sutalinta. Bet dalis jų dabar gyvena Šveicarijoje. Grisonu kantone, sudarydami gerą trečdali visų (137,000) to kantono gyventojų. Retoromanų buvo: 1870 metais—31,000, 1880—38,705, 1930—44,200 ir 1950—48,862. Per pastaruosius 20 metų jų kasmet priaugdavo vidutiniškai 460 žmonių. Jie turi savo kalbą pradžios mokyklas, kurių vyresnėse klasėse mokoma daugiau vokiškai, bet pirmus trejus metus vaikai mokosi tik retoromaniška. Kai Lietuvoje caro laikais buvo draudžiama spauda, retoromanai turėjo net 5 savaitinius ar mėnesinius laikraščius. Paskelbus retoromanų kalbą valstybine, mažytė tauta turi visas galimybes kultūriškai augti.

Palyginkime

Ką bendro turi Baltarusijos TSR lietuviai ir Šveicarijos retoromanai? Ir vieni, ir kiti yra nedaug. Bet tuo tarpu kai vieni (retoromanai) laisvės sąlygoje išaugo per šimtą metų nuo 31 iki 49 tūkstančių, kiti (Baltarusijos TSR lietuviai), tautiškai diskriminuojami, greitai tirpo—nuo 50 iki 30 tūkstančių per pastaruosius nepilnus 30 metų.

Kodėl nutarta nutautinti Baltarusijos TSR Lietuvos? Kodėl neleistu jiems gyventi ir likti lietuviams toje žemėje, kurioje nuo amžių gyveno jų protėviai? Vilniaus ir kiti mokslininkai renka žinias apie buvusio Vilniaus krašto tarmes (Zietelos, Lazdūnų ir kitas). Renka dėl to, kad jos miršta. O kodėl jos negalėtų gyventi? Nesinori tikėti, jog kai kas jaučia malonumą, matydamas mirimą, o bijosi gyvenimo. Steigiami rezervatai retų gyvulių ir paukščių veislei išlaikyti. Kodėl negalėjo būti toks rezervatas sudarytas Zietelos lietuviams išlaikyti? Vieno tik reikėjo—lietuviškos mokyklos, ir lietuvių ten besimatant būtų atgijusi.

Kodėl Šveicarijos valdžia palaiko retoromanus? Gal dėl to, kad retoromanų kalba yra tikroji lotynų kalbos duktė. Bet juk lietuvių kalba yra pati seniausia iš gyvųjų Europos kalbų ir viena iš turtingiausių. Kodėl jos nepalaikyti, kodėl neišlaikyti Baltarusijos TSR lietuvių tarmių? Juk kalbininkai tvirtina, kad tarmė yra sukruti didžiuliai kalbos turtai.

Kiekvienas SLA narys privalo jaustis organizatorium. Tuo pačiu metu jis tampa organizatorium ir lietuvių stiprinti.

DETROIT, MICH.

Brangaus visuomenininko ir karininko-kovovotojo Alfonso Ziedo netekus.

Anelė ir Alfonsas Ziedai.

Kazio Sragausko nuotr.

Rugpjūčio 20 d. po pietų Detroito nuaidėjo skausminga žinia. Ilgai sirgęs savo namuose mirė visiems gerai žinomas ir nuo pat jaunystės karininkas dėl Lietuvos laisvės kovotojas, žurnalistas ir knygos Mintijinio Žmogaus Žodis autorius Alfonsas Ziedas, sulaukęs 72 m.

Velionis buvo gimęs 1905 metais balandžio 5 d. Garnelių kaime, Utenos apskr. Mokėsi Utenoje ir Kaune. Būdamas vos 16 metų moksleivių jau buvo įsijungęs į šaulių eiles Utenoje ir nešiojo šautuvą. Kaip savanoris dalyvavo Klaipėdos krašto atvadavime. Karo prievolę atliko kaip kariūnas aspirantas. Lietuvoje buvo valstybės tarnautojas ir vėliau pasienio rajono viršininkas. Rusams okupavus Lietuvą buvo suimtas.

Vokiečių okupacijos metu buvo darbo inspektorius Utenoje ir vėliau įsijungė į vietinę rinktinę ir dirbo štabe. Vokiečiams rinktinę likviduojant buvo suimtas ir kartu su kitais karininkais išvežtas į Salapilio kacetą, Latvijoje. Po karo gyveno Vokietijoje.

Į JAV atvyko 1950 m. pradžioje dirbo Fordo fabrike. Gyvendamas Detroito priklausė L. Ž. S. Detroito skyriui ir du kartus buvo jo pirmininku, Ramovėnams, Tautininkams, SLA 352 Kuopai, St. Butkaus šaulių kuopai. Jis buvo vienas iš Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio steigėjų, pirmasis vyr. valdybos generalinis sekretorius, garbės teismo narys ir LAS seniūnų Tarybos narys ir Laisvosios Lietuvos redaktorius.

Alfonsas Ziedas į SLA įsirašė 1951 m. gegužės 15. Kaip veiklus narys buvo vis išrenkamas ir dalyvavo SLA seimuose: 1968, 1970, 1974, 1976 m., kuriuose taip pat reikėsi gerais sumanymais.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Harris laidotuvių koplyčioje, 15451 Farmington Rd. Livinia Laidotuvių koplyčioje. Karste prie rankų buvo padėta Lietuvos vėliava ir jo parašyta knyga Mintijinio Žmogaus Žodis, o apie karstą išdėstytos organizacijų ir giminių gėlių puokštės.

Atsisveikinimas įvyko rugpjūčio 22 d. Jį pravedė ir pati pirmoji žodį tarė ir šeimai užuojautą pareiškė laidotuvių reikalus tvarkusi Yolanda Bauza Zaparackienė. Po jos dr. Vincas Misiulis savo ir LAS vardu, Valerijonas Simkus, Laisvosios Lie-

PREZIDENTO CARTERIO PROKLAMACIJA

Congressional Record Washington liepos 21 ir 29 laidose paskelbė JAV prezidento proklamacija:

"Nuo 1959 kongresas jungtine rezoliucija (73 Stat. 212) davė leidimą ir paprašė prezidentą trečiąją liepos savaitę skelbti Pavergtųjų tautų savaitę.

Mūsų pačių valstybė buvo sukurta giliai tikint į tautinę apsisprendimo teisę. Per visą mūsų istoriją mes stengėmės įprasminti šį principą ir mūsų tikėjimą į laisvę ir asmenines teises.

STIPRĖJA JUDEJIMAS LAISVĖS SIEKANTIEMS

Tarptautinė amnestijos organizacija (jos centras Londone) turi skyrius demokratinėse ir net kai kuriose diktatūrinėse valstybėse. Jos uždavinys—legaliais metodais stengtis išlaisvinti politinius kalinius, kurie savo tikslo siekė taikiomis priemonėmis ir nenaudojo smurto.

1976 gruodžio 10 organizacija paskelbė 1977 metus Sąžinės kalinių metais. Paskelbimą parėmė 1200 įvairių profesijų ir tautų veikėjai, ir savo deklaracijoj protestuoja prieš politinį persekiojimą, kankinimus ir žudymus, kaip valdymo metodą. Jie prašo vyriausybės įgyvendinti Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir paleisti visus sąžinės laisvės kalinius.

Painiom ir kartais neskelbiamom pastangom kartais atsiveria kalėjimų durys ir kankinimo kameros. Organizacijos nariai džiaugiasi, kad JAV prezidentas Carter stipriai pasisako už žmogaus teises.

Kai kuriose Pietų Amerikos val-

tuvos redaktorius, atvykęs iš Chicago su kitais bendradarbiais, L. Ž. S-gos Detroito skyriaus vardu Stasys Garliauskas. Jis pareiškęs užuojautą į velionio karstą idėjo iš Lietuvos atvežtos žemės. L. B. Detroito apylinkės pirmininkas Alfonsas Juška, Lietuvos atgimimo Sąjūdžio vardu Bronius Mačianskis (iš Chicago), DLOCentro vardu Antanas Sukauskas, ALTS-gos Detroito sk. vardu Jonas Švoba, Ramovėnų vardu Stasys Šimoliūnas, SLA 352 Kuopos vardu Antanas Grinius, St. Butkaus šaulių kuopos, Vasario 16 gimnazijos būrelių ir uteniškių vardu Vincas Tamošiūnas.

Laikė atsisveikinimo garbės sargyboje stovėju: žurnalistas Vytautas Alantas su Baliu Gražuliu. St. Butkaus šaulių kuopos uteniškiai Pranas Eigelis su Kaziu Vilkausku ir Antanas Grinius su Albinu Grišaičiu.

Dengusi karstą Lietuvos vėliava buvo nuimta ir perduota žmonai Anelėi ir sūnui Nemuniui. Tas pareigas atliko St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas su Juozu Augaičiu. Sugiedotas Lietuvos Himnas. Velionio vardu įamžinti, atsisveikinimo dalyviai, Tautos Fondui suaukojo virš \$700.

Palaidotas senovės lietuvių papročiu, rugpjūčio 23 d. nuvežtas į Woodlawn kapinių krematoriją.

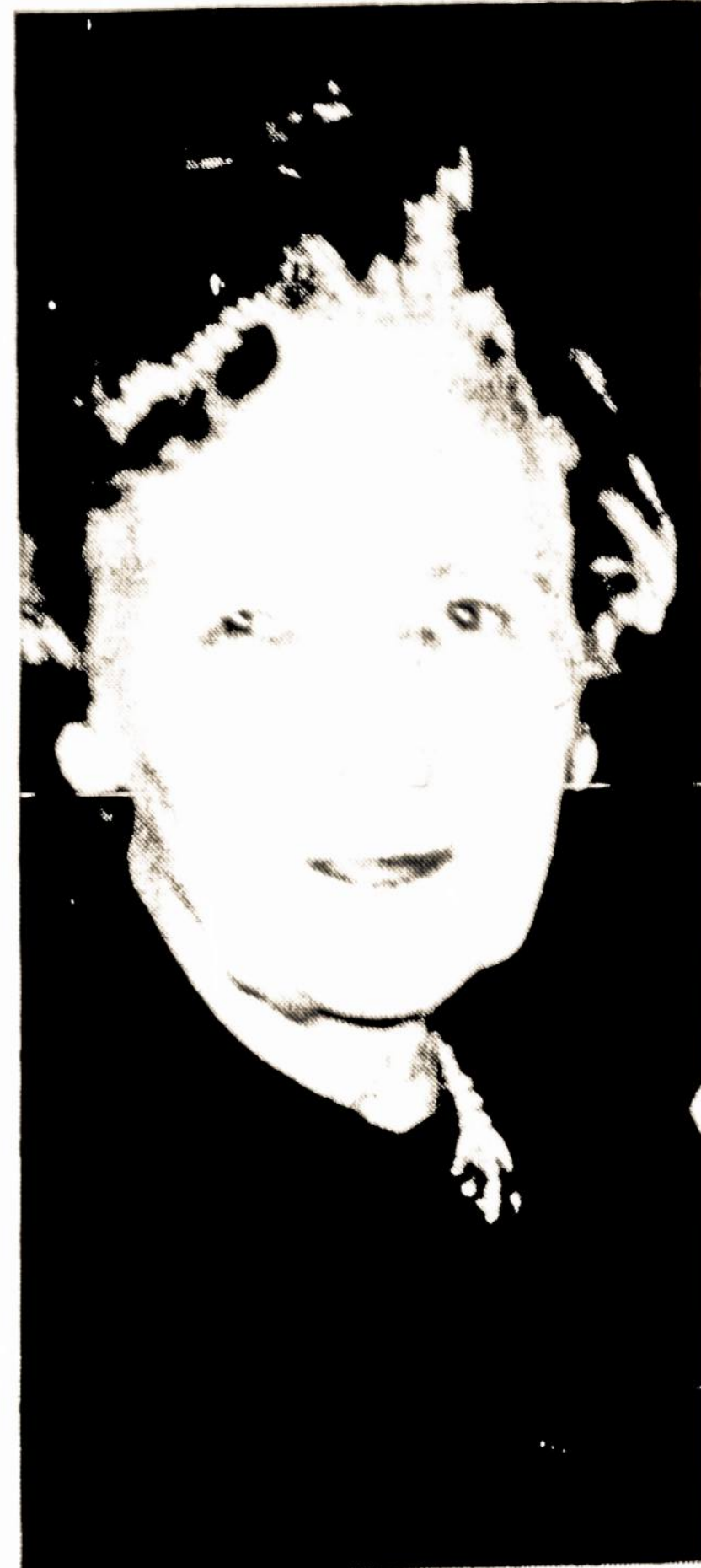
Nuliūdime liko žmona Anelė, sūnus Nemunis, brolis Vaclovas Australijoje ir kiti giminės. Lietuvoje. A. G-s

Pripažindamas šį įsipareigojimą, aš, Jimmy Carter, JAV prezidentas, skelbiu savaitę, prasidedančią 1977 liepos 17. Pavergtųjų tautų savaitę.

Aš kviečiu JAV piliečius paminėti šią savaitę atitinkamomis apeigomis ir renginiais, parodydami Amerikos pritarimą tiems, kurie siekia tautinės nepriklausomybės, laisvės ir žmogaus teisių."

Šį pareiškimą prezidentas Carteris pasirašė 1977 liepos 20, du šimtai pirmaisiais JAV nepriklausomybės metais.

MIRĖ

DR. MARIJA KREGŽDIENĖ

Sekmadienį, rugsėjo 4 mirė dr. Marija Kregždienė, veikli moterų judėjime. Ji darbuodavosi valstiečių liaudininkų, Moterų Federacijos ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijose. Buvo SLA Moterų 99 Kp. pirmininkė, per išitus 8-eris metus.

Velionė buvo gimusi 1900 m. spalio 28. Į SLA įsirašė 1964 metais.

Liko duklė Rita Klybiene, žentas ir keli anūkai.

Atsisveikinimas buvo rugsėjo 6 m. Salinskienės koplyčioje. Sukremuota Flushing krematoriume rugsėjo 7.

Dr. Marijai Kregždieni, SLA Moterų 99 Kp. pirmininkei

MIRUS

užuojautą dukrai Ritai Klybienei, žentui ir anūkams reiškia

SLA PILDOMOJI TARYBA

Povilas P. Dargis, prezidentas
Aleksandras Chaplikas, viceprez.
Genovaitė Meiliūnienė, sekretore
Euphrosene Mikužis, izdininkė
Josephine Mileritė ir Christine Austin, Izdo Globėjos
Dr. Danielius Degėsys—
Daktaras Kvotėjas

Dr. Marijai Kregždieni

SLA Moterų 99 Kp. pirmininkei
MIRUS

giliausią užuojautą dukrai Ritai Klybienei, žentui ir anūkams reiškia SLA 99 Kuopos Valdyba ir Kuopos narės

Iš kairės į dešinę: Vyto Uznys, Helen Vilkelis, Petras Vilkelis, Josephine Müller, Kazys Mačiukas, Pranė Mačiukas, Euphrosine Mikužis, Martynas Gudelis ir Petras Bružas.

SLA 260 KUOPA ATŠVENTĖ AUKSINĘ SUKAKTĮ

Chicago, Ill. — Tai nėra vienintelė kuopa, kuri švęstų savo auksinę sukaktį, bet retai pasitaiko, kad jos įsteigėjai dar kuopai tebevadovautų.

SLA 260 Kuopą suorganizavo Kazys Mačiukas 1926 m. gruodžio 1 d. Chicagoje. Jis surinko 10 naujų narių ir Kuopą įsteigė ir jai per visą 50 metų vadovavo, eidamas įvairias valdyboje pareigas. Darbui talkino jo gyvenimo draugė Pranė Mačiukienė, kuri Kuopoje jau virš 26 metų eina išdininkės pareigas. Tėka pasigėrėti jų abiejų darnia veikla ir pasiaukojimu.

Mačiukai užaugino sūnų ir dukterį. Abu jau vedę ir augina šeimas. Ne tik jie yra šios Kuopos nariai, bet ir jų visi vaikai—nuo vyriausio iki jauniausio. Ne veltui p. K. Mačiukui yra suteiktas SLA garbės nario vardas, nes visas jo ilgo gyvenimo rūpestis buvo ir tebėra SLA.

Tik ką įsteigęs 260-tą Kuopą, jis atkreipė savo dėmesį į SLA ateitį. Jau 1928 metais prie šios Kuopos jis subūrė jaunuolių-sportininkų. Ne tik juos globojo, jiems davė sporto įrankius, uniformas, bet jau pirmaisiais metais šiam reikalui paaukojo \$25, kas anuo metu buvo stambi suma.

K. Mačiuko vadovybėje, Kuopa visą laiką buvo gyva ir aktyviai reiškėsi SLA gyvenime: rėmė visus centro sumanymus, užsimojimus ir kasmet dalyvavo seimuose su įvairiais įnešimais. Beveik kasmet Kuopa surengdavo įvairius pobūvius, piknikus, bunko vakarus ir net koncertus, kuriuose kviesdavosi vietinius chorus, paskirus dainininkus ir net muzikus, nekalbant jau apie suruošimą šokių vakarų.

Kuopos susirinkimai ir posėdžiai daugumoje vykdavo, kaip ir dabar, jų patalpose. Dažnokai, ypač po

metinių susirinkimų, p. Mačiukienė paruošdavo vaišes.

Kuopa šią auksinę veiklos sukaktį minėjo 1977 m. birželio 5 d. Kuklijoje Gold Coast Inn užėigos salėje susirinko virš 80 dalyvių. Be kuopos narių, dalyvavo ir nemažas būrys svečių. Bankietą pradėjo ir visus pasveikino ilgametis (jau virš 26 m.) Kuopos pirmininkas Jonas Jokubonis. Tolimesnei minėjimo programai vadovauti jis pakvietė bankieto rengimo komisijos pirmininką Petrą Vilkelį.

P. Vilkelis, pristatęs bankieto rengimo komisijos narius: T. Kuzienę, H. Vilkelienę, M. Kapačinskię ir J. Kapačinską, paprašė kun. Stasį Neimaną kuris irgi yra šios Kuopos narys. sukalbėti malda.

Bankiete dalyvavo SLA išdininkė E. Mikužiūtė, izdo globėja J. Milevičiūtė, 228 vyrų Kuopos valdybos pirm. solistas A. Brazis, fin. sekret. V. Uznys, Naujienų redaktorius M. Gudelis ir kiti. Jie visi tarė šiltus sveikinimo žodžius. Bankieto rengimo komisijos pirm. P. Vilkelis perdavė SLA prezidento P. Dargio nuoširdų sveikinimą Kuopai ir jos steigėjams: Kaziu Mačiukui ir kitiems (Jų yra likę dar trys, bet bankiete tedalyvavo tik vienas).

Buvo įdomus netikėtumas, kada centro išdininkė p-lė E. Mikužiūtė įteikė nuo 260 Kuopos Kaziu Mačiukui, kaip padėkos ženklą, gražiai įgraviruotą (paausuoatą) atminimo lentą, įrėmintą ažuoliniame skyde, su atitinkamu įrašu, o poniai Pranė Mačiukienei, už ilgametę veiklą Kuopoje,—auksinį SLA atžymėjimo ženklą. Šia proga, p-lė Mikužiūtė pasakė įdomią kalbą, kviesdama visus burtis į SLA narių eiles, nes ši organizacija yra ideali Lietuva, kurioje sutelpa visi lietuviai be pažiūrų ir religinių įsitikinimų skirtumo, ir tvarkosi grynai demokratiniais pagrindais. Be viso to, kiekvienas čia turi ir asmeninės naudos

apdraudą nelaimės ir bėdos atvejais. Čia pat sukaktuvininkams sugiedota ilgiausių metų.

Po vaišių ir kalbų, prie nuotaikingos muzikos, mėgėjai šokti pasinaudojo proga pasidžiaugti. P. B.

Kazys Mačiukas, ilgametis SLA 260 Kuopos pareigūnas-fin. sekretorius ir Kuopos įsteigėjas 1926 m. Priima nuo savo Kuopos atminimo ir pagerbimo lentą [sklydą].

Visos nuotraukos J. Kapačinsko

SLA centro išdininkė Euphrosine Mikužis įteikia Pranėi Mačiukas auksinį įkabarą nuo SLA už veiklą 260 Kuopos valdyboje virš 25 metų.

VISUR IR VISADA GALVOKITE APIE SLA VAJŲ—STIPRINSITE NE VIEN SLA, BET VISA LIETUVYBĘ!

TĖVYNĖ, 1977 m. rugsėjo-September 9 d.

Suvažiavimai spalio-Oct. 8-10 Chicagoje

Nuo spalio-Oct. 8, šeštadienio iki pirmadienio spalio-Oct. 10 Sheraton Tower, 9333 South Cicero, Chicago, Ill. įvyks šie suvažiavimai ir posėdžiai:

Šeštadienį, spalio-Oct. 8 nuo 9 v. ryto Amerikos Lietuvių Tarybos Centro ir skyrių suvažiavimas.

Šeštadienį, spalio-Oct. 8 vakare toj pat salėj ALT Sandaros suvažiavimas.

Sekmadienį, spalio 9 d. SLA Pildomosios Tarybos Vajaus Komisijos posėdis.

Pirmadienį, spalio-Oct. 10 v. ryto SLA Pildomosios Tarybos posėdis.

Inž. Liūtas ir Nijolė Griniai su šeima: duktė Audra (studijuoja Californijoje) sūnus Aras (Navy recruiter), Vytis ir Nidas (moksleiviai) įsikūrė Virginijoj prie Washington, D. C. Su jais drauge gyvena 81 metų Liūto motina, buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus antroji žmona Kristina Arsaitė-Griniuvienė, studijavusi teisę Kauno universitete.